

Πολιτισμός

Νέα εποχή για το Ωδείο Αθηνών

Τρεις δωρεές, το ΕΣΠΑ, η documenta, το νέο καφέ και άλλες εκπλήξεις, οι ανέλπιστα καλές ειδήσεις και εξελίξεις για το κτίριο-έμβλημα της αστικής Αθήνας και του σύγχρονου πολιτισμού

Από την
ΚΑΤΕΡΙΝΑ Ι. ΑΝΕΣΤΗ

Και ξαφνικά το Ωδείο Αθηνών, κτίριο-έμβλημα της αστικής Αθήνας και του σύγχρονου πολιτισμού, τινάζει τις σκόνες του, βγαίνει από το περιθώριο και διεκδικεί την απόλυτη κοινωνικοποίησή του. Τα βρόμικα, παραμελημένα παρτέρια του κήπου θα αποκτήσουν φροντίδα, αφού από αίθριο αναλαμβάνουν δουλειά τα συνεργεία του Δήμου Αθηναίων, όπως μαθαίνουμε. Τα άναρχα γκράφιτι καθαρίστηκαν ήδη. Τον Σεπτέμβριο αποκαλύφθηκε στο κοινό ένας χώρος του κτιρίου που έμεινε επί 40 χρόνια κλειστός, αφού δεν πρόλαβε να τον ολοκληρώσει ο αρχιτέκτονας Ιωάννης Δεσποτόπουλος, (το πρώτο υπόγειο και το αίθριο του). Με δωρεά του οργανισμού NEON ανακατασκευάστηκε ακριβώς με τις προδιαγραφές του αρχιτέκτονα και πραγματοποιήθηκε η έκθεση «Η Υπέρβαση της Αβυσσος» με έργα κορυφαίων ξένων και Ελλήνων δημιουργών σε διάλογο με την «Ασκητική» του Νίκου Καζαντζάκη. Χιλιάδες επισκέπτες βρέθηκαν για πρώτη φορά στον χώρο που άρχισε να διεκδικεί το στοίχημα της εκτίναξης στην κορυφή των πολιτιστικών προορισμών της χώρας.

Σε αυτόν τον χώρο-προϊκα του NEON θα φιλοξενηθεί από τις 8 Απριλίου σημαντικό μέρος της documenta. Και αυτά είναι η αρχή όσων μαθαίνουμε ότι ετοιμάζονται στο Ωδείο Αθηνών. Στο αίθριο που υπάρχει στην καρδιά του περιστεύλιου, κοιτάζοντας προς το Λύκειο του Αριστοτέλη, θα λειτουργήσει σε λίγες μέρες ένα καφέ από το «Δειπνοσοφιστήριο» με δυνατό-

τητα για καφέ, κρασί και σνακ που, σε συνδυασμό με την επισκευμότητα που θα φέρει η documenta, θα κάνει το Ωδείο χώρο συνάντησης. Μέσα στον Αύγουστο θα μπουν τα συνεργεία, καθώς θα αρχίσει το μεγαλύτερο έργο ανακατασκευής του Ωδείου, ύψους περίπου 5.000.000 ευρώ, που χρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ. Οι εργασίες αφορούν το περίφημο αμφιθέατρο (πληροφορίες της «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ του Τύπου» αναφέρουν πως μέρος του θα δούμε νοříτερα, κατά τη διάρκεια της documenta...), σε ολόκληρο τον εκθεσιακό χώρο που χρησιμοποιούσε το ΕΜΣΤ, σε έναν καινούργιο πολυώροφο πολιτισμού που θα δημιουργηθεί στην μπροστινή πλευρά του κτιρίου επί της Βασιλέως Κωνσταντίνου, στο δεύτερο υπόγειο στο πίσω μέρος του κτιρίου, όπου θα χτιστεί ένα υπερσύγχρονο εργαστήριο μουσικής τεχνολογίας. Επίσης θα δημιουργηθεί εστιατόριο στην πλευρά του κτιρίου που αντικρίζει τη Ρηγίλλης (με πρόσβαση στο περιστεύλιο και στον κήπο). Την αρχιτεκτονική επιμέλεια, πάντα στο πνεύμα του Δεσποτόπουλου, έχει η Ηβη Νανοπούλου από το αρχιτεκτονικό γραφείο του Θύμιου Παπαγιάννη.

Πηγές μας αναφέρουν ότι ξεκινούν σύντομα και εργασίες αποπεράτωσης της ιστορικής αίθουσας συναυλιών του Ωδείου, με δωρεά ιδιώτη που επιθυμεί να παραμείνει ανώνυμος. Η δωρεά πάντως γίνεται στη μνήμη σπουδαιών παιδιών συνεργατών του Ωδείου. Μια άγνωστη έκπληξη είναι ότι ανακατασκευάστηκε πλήρως η αίθουσα μπαλέτου του Ωδείου - η μεγαλύτερη σε όλη την Αττική. Με δωρεά του Γιάννη Λύρα ο χώρος απέκτη-

Κλειστό επί 40 χρόνια, το υπόγειο και το αίθριο του Ωδείου ανακατασκευάστηκαν με δωρεά του NEON και φιλοξένησαν την έκθεση «Η Υπέρβαση της Αβυσσος». Εδώ θα φιλοξενηθεί τώρα η documenta

σε νέα πνοή και έχει ήδη περισσότερους από 100 μαθητές.

Από το 2013 που ανέλαβε την προεδρία του Ωδείου ο Νίκος Τσοούκλος δουλεύει εντατικά και χωρίς κλισιό: διεκδικεί ΕΣΠΑ και δεν έχει συμπλέγματα απέναντι σε

δωρεές που δεν θίγουν τον συμβολισμό του Ωδείου. Το μεγάλο του στοίχημα, όπως συχνά λέει, είναι η εξωστρέφεια του οργανισμού. Ένας χώρος πολιτισμού με εκπαιδευτική διάσταση μπήκε στον δρόμο της απόλυτης κοινωνικοποίησης,

της ενεργής συνομιλίας με όλες τις μορφές Τέχνης και της διεκδίκησης όσο το δυνατόν μεγαλύτερου ρόλου στην αστική κουλτούρα. Το νεύμα του NEON, η ευκαιρία της documenta, οι καρποί του μόχθου δείχνουν ότι θα τα καταφέρει.

Το Bauhaus κτίριο αναμορφώνεται μέσω ΕΣΠΑ και δωρεών και επιδιώκει την κοινωνικοποίησή του όπως ποτέ ξανά στο παρελθόν

Μια ουτοπία παίρνει ζωή

Πατώντας στο περιστεύλιο του Ωδείου Αθηνών, βρίσκεσαι αυτομάτως στην καρδιά της μεγαλύτερης μοντερνιστικής αρχιτεκτονικής ουτοπίας της Αθήνας. Μιας ουτοπίας η οποία ξεκίνησε από τη φιλοδοξία του Κωνσταντίνου Καραμανλή να δημιουργήσει το Πνευματικό Κέντρο Αθηνών το 1959 και που έμεινε έωλη, με τον αρχιτέκτονα Ιωάννη Δεσποτόπουλο που κέρδισε τον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό να καθορώνει να παραδώσει το Ωδείο - και αυτό μισοτελειωμένο. Το κυρίαρχο δείγμα του κινήματος Bauhaus στην Ελλάδα γνώρισε δόξες, αφού στις αίθουσές του σπούδασαν και δίδαξαν μουσική οι σπουδαιότεροι που πέρασαν από τη χώρα (όπως ο Δημήτρης Μητρόπουλος και η Μαρία Κάλλας), αλλά πέρασε δύσκολα τα τελευταία χρόνια, πέφτοντας στην αφάνεια και στην εγκατάλειψη. Με τις συστηματικές προσπάθειες του προέδρου του Νίκου Τσοούκλου και το έναυσμα που έδωσε ο NEON με την ανακατασκευή του υπογείου και του αιθρίου, τώρα είναι έτοιμο να ζήσει όσα του έπρεπαν εξαρχής, αλλά δεν τα έχει κατορθώσει.